č. j. 6 Azs 36/2003 - 50

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce M. N.,** zastoupeného JUDr. Jiřinou Voltrovou, advokátkou, se sídlem Havlíčkovo nám. 54, 511 01 Turnov, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích, č. j. 52 Az 196/2003 - 24 ze dne 22. 5. 2003,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) svojí kasační stížností podanou dne 6. 8. 2003 napadá rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích, ze dne 22. 5. 2003, č. j. 52 Az 196/2003 - 24, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2002, č. j. OAM - 3974/VL - 11 - 06 - 2002, kterým byla jako zjevně nedůvodná zamítnuta stěžovatelova žádost o azyl podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a kterým bylo zároveň rozhodnuto o tom, že se

stěžovateli podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 téhož zákona azyl neuděluje a že se na něho nevztahuje překážka vycestování podle § 91 téhož zákona.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti uvádí, že nesouhlasí s rozhodnutím krajského soudu, přitom poukazuje na skutečnost, že v České republice pracuje již od roku 1992, má zde provdanou sestru a dosud se řádně podroboval podmínkám azylového řízení. Do roku 2002 žil stěžovatel v České republice „pololegálně“ a svůj pobyt se poté rozhodl legalizovat. Stěžovatel by zde rád založil rodinu a pracoval zde, přitom přiznává, že důvody jeho žádosti o azyl byly důvody ekonomickými, které v kasační stížnosti blíže popisuje. Stěžovatel dále namítá, že použité zprávy o situaci na Ukrajině nejsou objektivní. Podle stěžovatele sama skutečnost, že požádal o azyl, je skutečností, která brání stěžovatelově návratu zpět do země původu, neboť žádost o azyl se považuje za vlastizradu, která je trestným činem. Navíc stěžovatel namítá, že nebyl účasten osobního projednání věci, s čímž nesouhlasí a namítá, že byl tímto postupem zkrácen na svých právech. Stěžovatel má za to, že jsou v jeho případě splněny podmínky pro přiznání azylu podle § 12 zákona o azylu, neboť je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, stejně jako podmínky pro udělení azylu podle § 13 a § 14 téhož zákona, neboť jeho děti již získaly české občanství a je v zájmu rodiny, aby žila společně alespoň v jednom státě. Stěžovatel proto navrhuje, aby kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

Dne 6. 11. 2003 došlo Nejvyššímu správnímu soudu podání stěžovatele, jímž doplnil svoji kasační stížnost tak, že navrhl, aby mu do doby rozhodnutí o kasační stížnosti byl povolen pobyt na území České republiky.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odkazuje na obsah správního spisu a s napadeným rozsudkem krajského soudu vyjadřuje svůj souhlas. Pokud jde o obsah kasační stížnosti, pak z jejího obsahu dle žalovaného nevyplývá, z jakých důvodů stěžovatel rozsudek krajského soudu napadá a kasační stížnost tak nesplňuje náležitosti stanovené v § 106 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) Žalovaný proto navrhuje, aby soud kasační stížnost zamítl.

Soud ze správního spisu zjistil, že stěžovatel podal žádost o udělení azylu dne 22. 8. 2002, v níž uvedl, že Ukrajinu opustil z ekonomických důvodů. Při pohovoru vedeném dne 30. 8. 2002 doplnil důvod žádosti v tom smyslu, že v České republice chtěl získat práci. Za prací do České republiky dojížděl již od roku 1992, neboť ve své zemi přes veškerou svoji snahu práci nezískal. Na Ukrajině žil převážně z prostředků, které vydělal v zahraničí. V roce 1999, kdy Ukrajinu opustil naposledy, došlo v místě jeho bydliště k záplavám, které zničily dům, ve kterém bydlel. Pokud by se stěžovatel na Ukrajinu vrátil, neměl by kde bydlet, neboť nové bydlení by si s ohledem na nedostatek finančních prostředků nemohl obstarat. V České republice již bydlí stěžovatelova sestra a jeho děti, které tu žijí s bývalou manželkou stěžovatele, která se provdala za občana České republiky. Stěžovatel na Ukrajině neměl problémy s policejními orgány, se soudy, s prokuraturou ani s jinými orgány. Žalovaný ve správním řízení dospěl k závěru, že ekonomické potíže stěžovatele, na které poukazuje, nebyly zapříčiněny jeho rasou, náboženským vyznáním, národností, příslušností k určité sociální skupině či zastáváním určitých politických názorů, ale vyplynuly z celkově špatné hospodářské situace v zemi původu. Důvody, které stěžovatel uvedl, jsou odlišné od těch, pro které lze udělit azyl. Tím jsou naplněny podmínky § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu a žádost stěžovatele je tak nedůvodná. Žalovaný se také zabýval důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu a shledal, že stěžovatel ani tyto důvody nesplňuje. Stejně tak žalovaný neshledal důvodu pro udělení azylu podle § 14 téhož zákona. Žalovaný se rovněž

zabýval riziky, která stěžovateli v případě jeho návratu do země původu hrozí, a dospěl k závěru, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Dne 9. 9. 2002 tak žalovaný vydal rozhodnutí č. j. OAM - 3974/VL - 11 - 06 - 2002, kterým zamítl stěžovatelovu žádost o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu jako zjevně nedůvodnou a azyl podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 téhož zákona neudělil, přitom konstatoval, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. Z obsahu soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že uvedené rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel opravným prostředkem u Vrchního soudu v Praze, ve kterém soud žádal o přezkoumání z toho důvodu, že nebyla použita všechna fakta. Stěžovatel v tomto opravném prostředku poukázal na skutečnost, že na Ukrajině nemá ani práci ani dům, který byl v roce 1999 zničen povodní. Žádnou konkrétní skutečnost, ze které by vyplývala nesprávnost nebo nezákonnost rozhodnutí žalovaného, však nenamítl. Za procesní situace, která nastala po 1. 1. 2003 v souvislosti s přijetím soudního řádu správního, bylo podle § 129 odst. 2 s. ř. s. s takto podaným opravným prostředkem nakládáno jako s žalobou podle § 32 s. ř. s. a rozhodoval o ní Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích. Soud napadené rozhodnutí žalovaného přezkoumal a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Stěžovatel dle závěru krajského soudu neuvedl v průběhu řízení před žalovaným skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, ani skutečnosti, které by svojí intenzitou odůvodňovaly strach z pronásledování na Ukrajině z důvodu pravoslavného vyznání, ukrajinské národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání politických názorů ve své zemi. Krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval kasační stížností z toho pohledu, zda byla podána ve lhůtě vyplývající z § 106 odst. 2 s. ř. s. a zda má náležitosti podávané z § 106 odst. 1 s. ř. s., zejména zda v ní byl uplatněn některý z kasačních důvodů podle § 103 odst. 1 s. ř. s. Napadený rozsudek krajského soudu byl stěžovateli doručen dne 24. 7. 2003, kasační stížnost byla podána stěžovatelem osobně dne 6. 8. 2003 a byla tak podána včas. Pokud jde o důvody kasační stížnosti, stěžovatel v ní popisuje svoji ekonomickou situaci, napadá zprávy o situaci na Ukrajině, které jsou součástí správního spisu, pro jejich neobjektivnost, dále tvrdí, že jeho žádost o azyl je již sama důvodem pro nemožnost návratu do jeho země a že jsou u něj splněny podmínky přiznání azylu, přitom postup krajského soudu napadá z toho důvodu, že rozhodl bez nařízení jednání. Kasační stížnost lze však uplatnit pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 a) až e) s. ř. s. a musí směřovat proti rozhodnutí krajského soudu. Lze ji tak podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení (§ 103 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.); takovou nezákonnost však stěžovatel netvrdí. Kasační stížnost lze také podat podle písm. b) téhož ustanovení z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit jeho zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit, přitom za takovou vadu se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Ani tento důvod však stěžovatel neuplatňuje; pokud jde o námitku proti zprávám o situaci na Ukrajině, ta by mohla být námitkou vady řízení před správním orgánem podle písm. b) pouze tehdy, pokud by ji stěžovatel uplatnil již v řízení před krajským soudem, což neučinil, neboť v žalobě vůči postupu správního orgánu namítl pouze skutečnost, že správní orgán nepoužil všechna fakta, aniž by nesprávnost či nezákonnost jakkoli specifikoval. Dalším důvodem kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. může být tvrzená zmatečnost řízení před soudem, avšak ani tu stěžovatel nenamítá. Za situace,

kdy nepřichází v úvahu kasační důvod podávaný z § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení, když takto o stěžovatelově žalobě rozhodnuto nebylo, a kdy stěžovatel výslovně svá tvrzení obsažená v kasační stížnosti pod žádný z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) až e) s. ř. s. nepodřadil, zkoumal soud, zda některá z námitek není svým obsahem námitkou podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Soud tu přitom dospěl k závěru, že pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze podřadit stěžovatelovu námitku zkrácení na jeho právech tím, že soud rozhodl, aniž měl stěžovatel možnost účastnit se ústního jednání před soudem. Kasační stížnost tak byla podána z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud tak podle § 109 odst. 3 s. ř. s. napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v mezích uplatněného důvodu kasační stížnosti, jak jej z obsahu kasační stížnosti shora uvedeným způsobem dovodil, a dospěl k závěru, že kasační stížnost důvodná není.

Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas. O tom však musí být ve výzvě poučen.

Krajský soud ve věci rozhodl bez jednání. Sám neshledal nařízení jednání účelným a účastníci řízení svůj nesouhlas s takovým postupem k výzvě soudu v zákonné lhůtě podle § 51 odst. 1 s. ř. s. nevyjádřili. Výzva soudu k vyjádření se k možnosti rozhodnout věc bez jednání společně s poučením o důsledcích marného uplynutí lhůty dvou týdnů ze dne 11. 3. 2003, č. j. 52 Az 196/2003 – 16, byla žalovanému doručena dne 13. 3. 2003 a stěžovateli dne 20. 3. 2003. Ani jeden z účastníků řízení se k této výzvě ve lhůtě dvou týdnů ani po jejím uplynutí nevyjádřil. Fikce souhlasu s rozhodnutím věci bez nařízení ústního jednání tak v tomto případě byla naplněna. Namítá-li tedy stěžovatel, že „nebyl účasten osobního projednání věci“ a dovozuje-li z toho zkrácení svých práv, pak mu nelze přisvědčit, neboť za shora popsaného skutkového stavu nemuselo být podle § 51 odst. 1 s. ř. s. jednání nařizováno.

Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Za tohoto stavu se již soud samostatně nezabýval otázkou, zda podání stěžovatele, ve kterém žádá o povolení pobytu na území České republiky do rozhodnutí ve věci samé, je návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a pokud ano, zda jsou dány důvody pro jeho přiznání.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, žádné náklady, jež mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. února 2004

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu